

1 Maksājuma rīkojuma procedūra

Ir iespēja izdot maksājuma rīkojumu. Piemēro Civilprocesa kodeksa, t. i., prezidenta Dekrēta 503/1985, spēkā esošajā redakcijā ar grozījumiem, 623.–634. panta noteikumus.

1.1 Procedūras darbības joma

Civillietās un komercietās — strīdi, ko reglamentē privāttiesības, ja saskaņā ar tiesību aktiem tie nav citu tiesu jurisdikcijā (Civilprocesa kodeksa 1. pants).

1.1.1 Uz kādām prasībām procedūra attiecas (piemēram, tikai uz naudas prasībām, tikai uz līgumpamatotām prasībām utt.)?

Finanšu prasības vai prasības par vērtspapīriem, proti, prasības, kas izriet no čekiem, vekseliem, ja prasība un maksājamā summa ir apliecināti ar publisku vai privātu dokumentu un ja šādas prasības ir izteiktas eiro vai citā ārvalstu valūtā (Civilprocesa kodeksa 623. pants).

1.1.2 Vai prasību summai ir maksimālais apmērs?

Nē, prasības summai nepiemēro maksimālo ierobežojumu.

1.1.3 Procedūras izmantošana ir obligāta vai izvēles?

Maksājuma rīkojuma procedūra nav obligāta, jo kreditors vienmēr var celt parastu prasību, par ko tiek sākta deklaratīva tiesvedība, pēc kuras tiek taisīts spriedums par prasību, atšķirībā no maksājuma rīkojuma procedūras, kurā tiek pieņemts maksājuma rīkojums, kas nav spriedums, bet ir izpildu dokuments (Civilprocesa kodeksa 631. pants).

1.1.4 Vai procedūru var piemērot, ja atbildētājs dzīvo citā dalībvalstī vai trešā valstī?

Nē, maksājuma rīkojumu nevar izdot (un ja tas ir izdots, tas nav spēkā), ja tas jāizsniedz personai, kura dzīvo ārvalstī vai kuras domicils nav zināms, izņemot, ja šāda persona ir likumīgi iecēlusī pārstāvi *ad litem* Griekijā (Civilprocesa kodeksa 624. pants). Vieta ir parādnieka fiziskā darījumdarbības vieta (*corpore*) rīkojuma izsniegšanas brīdī.

1.2 Kompetentā tiesa

Miertiesneša kompetencē ir finanšu prasības par summu līdz divdesmit tūkstošiem eiro (EUR 20 000), savukārt pirmās instances tiesas tiesneša kompetencē ir visas pārējās finanšu prasības. Teritoriālo jurisdikciju, proti, tiesu, kurai ir jurisdikcija *ratione loci*, nosaka, pamatojoties uz vispārējiem noteikumiem par vietējo kompetenci, t. i., Civilprocesa kodeksa 22.–41. panta noteikumiem. Piemēram, pamatojoties uz minētajiem noteikumiem, jurisdikcija *ratione loci* var būt parādnieka domicila vietas tiesai (rajona civillietu tiesai vai pirmās instances tiesai) vai parāda dokumenta (piemēram, čeka) izdošanas vietas tiesai, vai vekseļa pieņemšanas vai apmaksas vietas tiesai.

1.3 Oficiālās prasības

Pieteikumu iesniedz:

A) mutiski miertiesnesim, sagatavojot attiecīgu ziņojumu (Civilprocesa kodeksa 626. panta 1. punkts saistībā ar 215. panta 2. punktu), bet neizslēdzot iespēju iesniegt rakstisku pieteikumu, vai

B) obligāti rakstveidā pirmās instances tiesas tiesnesim, iesniedzot pirmās instances tiesas kancelejā rakstisku pieprasījumu, kurā jābūt norādītai šādai informācijai:

- 1) tiesa, kurā iesniedz pieteikumu (rajona civillietu tiesa vai pirmās instances tiesa);
- 2) juridiskā dokumenta veids, proti, "pieteikums par maksājuma rīkojumu";
- 3) visu pušu — kreditora un parādnieka, un/vai to likumīgo pārstāvju — vārds, uzvārds, tēva vārds un domicils un, ja puses ir juridiskas personas, to uzņēmuma nosaukums un juridiskā adrese;
- 4) juridiskā dokumenta priekšmeta izklāsts skaidrā, noteiktā, kodoļīgā un salasāmā grieķu valodā; ja pieteikumā ir ietverti dokumenti, piemēram, rēķini, svešvalodā, jābūt pievienotiem apliecinātiem to tulkojumiem;
- 5) datums un puses vai tās likumīgā vai pilnvarotā pārstāvja paraksts un — ja obligāta ir advokāta pārstāvība — advokāta paraksts;
- 6) prasītāja, tā likumīgā pārstāvja un pilnvarotā pārstāvja adrese, proti, iela un mājas, biroja vai veikala numurs;
- 7) pieprasījums par maksājuma rīkojumu; un
- 8) prasība un precīza naudas vai vērtspapīru summa, ieskaitot jebkurus procentus, kas maksājami par prasīto summu (Civilprocesa kodeksa 626. panta 1. un 2. punkts saistībā ar 118. pantu un 119. panta 1. punktu).

1.3.1 Vai jāizmanto standarta veidlapas? Ja jā — kur var saņemt šādu veidlapu?

Nē, standarta veidlapas izmantošana nav obligāta.

1.3.2 Vai mani jāpārstāv advokātam?

Jā, ja pieteikumu iesniedz pirmās instances tiesai un tas attiecas uz prasību par summu, kas pārsniedz divdesmit tūkstošus eiro (EUR 20 000), vai ja pieteikumu iesniedz rajona civillietu tiesai un tas attiecas uz prasību par summu no divpadsmit tūkstošiem eiro (EUR 12 000) līdz divdesmit tūkstošiem eiro (EUR 20 000).

Ja pieteikumu iesniedz rajona civillietu tiesai un tas attiecas uz prasību par summu līdz divpadsmit tūkstošiem eiro (EUR 12 000), puse var ierosināt tiesvedību vai aizstāvēties tiesvedībā bez pilnvarota advokāta pārstāvības (Civilprocesa kodeksa 94. pants).

1.3.3 Cik sīki izklāstītam jābūt prasības pamatojumam?

Pieteikumā par maksājuma rīkojumu jānorāda — vismaz ļoti īsi — tiesību akta veids, no kura izriet prasība par maksājamo summu (parādu), piemēram, prasības par aizdevuma līgumiem vai pārdošanas līgumiem, nomas maksas parādiem vai nenomaksātiem čekiem. Līguma vai tiesību akta veids parasti ir maksājuma pamatojums, un ir jābūt konkrēti norādītam brīdim, kad šāds pamatojums radies, piemēram, laikam, kad parādniekam būtu vajadzējis samaksāt prasīto summu, bet viņš(-a) nav to izdarījis(-usi). Pieteikumā arī jāuzskaita iesniegtie dokumenti, no kuriem saskaņā ar pieteikumu izriet prasības būtība un summa.

1.3.4 Vai jāiesniedz rakstiski prasības pierādījumi? Ja jā — kādus dokumentus atzīt par pierādījumu?

Prasību par maksājuma rīkojumu var pamatot tikai ar dokumentiem, jo lieciniekus nevar uzklaut šajā procedūrā. Šādus dokumentus iesniedz kopā ar pieteikumu un glabā tiesas kancelejā, līdz beidzas iebilduma sniegšanas termiņš, un par to informē pusi, pret kuru tiek vērstas maksājuma rīkojums, proti,

prasības parādnieku. Kā pierādījumus pieņem visus dokumentus (privātus un publiskus), kam ir pierādījuma vērtība atbilstoši Civilprocesa kodeksa 432.–465. pantam, tostarp vērtspapīrus (piemēram, čekus, pārvedu vekselus). Šādos dokumentos jābūt nepārprotami norādītam kreditora–saņēmēja statusam un datiem (pilnam vārdam/nosaukumam), parādnieka statusam un datiem, kā arī prasības iemesliem un summai.

Jebkuru dokumentu, kas nav publisks un kam saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 443. pantu jābūt parakstītam ar izdevēja parakstu, lai tam būtu pierādījuma vērtība, uzskata par privātu dokumentu, un jebkuru personu, kura uzņemas saistības, kas izriet no dokumenta, uzskata par izdevēju.

Jebkuru dokumentu, ko attiecīgajā formātā sagatavojusi amatpersona vai persona, kura pilda civildienestu, uzskata par publisku dokumentu (piemēram, notariāli akti).

1.4 Pieteikuma noraidīšana

Pieteikumu noraida šādos gadījumos:

- A) ja nav izpildītas tiesiskās prasības maksājuma rīkojuma izdošanai un ja tādējādi prasība vai tās summa, vai parādnieks vai saņēmējs netiek tūlītēji un nepārprotami pierādīti ar pievienotajiem dokumentiem, vai
- B) ja prasītājs nesniedz tiesneša prasītos paskaidrojumus vai atsakās izpildīt ieteikumus par viņa(-s) pieteikuma iesniegšanu vai labošanu vai par jebkuros iesniegtos privātos dokumentos esošo parakstu autentiskuma apliecināšanu (Civilprocesa kodeksa 628. un 627. pants). Tā kā kompetentais tiesnesis var pieprasīt no prasītāja papildu ziņas, dokumentus un labojumus, ja prasītājs neizpilda šo prasību, pieteikumu noraida uz šāda pamata.
- Noraidījumu norāda pieteikuma beigās, īsi izklāstot noraidīšanas pamatu. Tas nozīmē, ka kompetentais tiesnesis netaisa spriedumu, tāpēc šādu atzīmi par noraidījumu nevar pārsūdzēt. Protams, prasītājs–kreditors var ierosināt parasto tiesvedību par savu prasību (sk. iepriekš, 1.1.3. punkts) vai iesniegt jaunu pieteikumu par maksājuma rīkojumu (Civilprocesa kodeksa 628. panta 3. punkts).

1.5 Apelācijas sūdzības

Pārsūdzības tiesības nevar īstenot, ja pieteikums par maksājuma rīkojumu ir noraidīts.

1.6 Paziņojums par iebildumu

Ja pieteikums par maksājuma rīkojumu ir pieņemts un tiek izdots maksājuma rīkojums, parādnieks, pret kuru rīkojums ir vērstš, var iesniegt iebildumu pret maksājuma rīkojumu piecpadsmit (15) darbdienu laikā no maksājuma rīkojuma izsniegšanas dienas (Civilprocesa kodeksa 632. panta 1. punkts). Iebildumu var iesniegt arī pirms maksājuma rīkojuma izsniegšanas.

Jurisdikcija *ratione loci* un *ratione materiae* ir tiesai, rajona civillietu tiesai vai pirmās instances tiesai, kas izdevusi maksājuma rīkojumu.

Iebildumu uzskata (Civilprocesa kodeksa 632. panta 2. punkts) saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 643., 649. un 650. panta apvienotajiem noteikumiem, kas attiecas uz īpašajām parāda dokumenta un nomas strīdu procedūrām, saistībā ar parastās tiesvedības noteikumiem, kas nav pretrunā noteikumiem par iepriekš minētajām īpašajām procedūrām (Civilprocesa kodeksa 591. panta 1. punkta a) apakšpunkts).

Iebildums, kas jāizsniedz iepriekš minētajā piecpadsmit (15) darbdienu termiņā (pretējā gadījumā tas nav pieņemams), jāizsniedz advokātam, kurš parakstījis pieteikumu par maksājuma rīkojumu, vai arī personas, pret kuru maksājuma rīkojums ir vērstš, adresē, kas norādīta maksājuma rīkojumā, ja vien ar juridisku dokumentu nav paziņots par adreses maiņu (Civilprocesa kodeksa 632. panta 1. punkta b) apakšpunkts).

1.7 Paziņojuma par iebildumu sekas

Iebilduma iesniegšana neaptur maksājuma rīkojuma, kas ir tieši izpildāms dokuments, izpildi (Civilprocesa kodeksa 631. pants). Tomēr tiesa, kas izdevusi maksājuma rīkojumu, izmantojot Civilprocesa kodeksa 686. pantā noteikto pagaidu noregulējuma pasākumu procedūru un pēc tam, kad puse, pret kuru maksājuma rīkojums ir vērstš, ir iesniegusi pieteikumu, var uzdot izpildes apturēšanu ar garantiju vai bez tās vai nosacīti, līdz tiek taisīts galīgais spriedums par iebildumu, kuram jābūt iesniegtam.

Lai pieņemtu pieteikumu par maksājuma rīkojuma izpildes apturēšanu, ir jābūt izpildītiem šādiem nosacījumiem: a) ir savlaicīgi jāizsniedz iebildums un b) jābūt izredzēm uzvarēt lietā vismaz par vienu iebilduma pamatu.

Ar spriedumu, ar ko uzdod apturēšanu, tiek ierobežota maksājuma rīkojuma kā dokumenta izpildāmība.

1.8 Paziņojuma par iebildumu neesamības sekas

Ja iebildums netiek iesniegts savlaicīgi (15 dienu laikā no maksājuma rīkojuma piegādes), puse, kuras labā maksājuma rīkojums izdots, var atkārtoti izsniegt rīkojumu parādniekam, kuram ir otrā iespēja iesniegt iebildumu. Parādnieks var iesniegt iebildumu 10 darbdienu laikā no pēdējās rīkojuma izsniegšanas datuma. Šādā gadījumā iepriekš minēto apturēšanu neizdod (sk. 1.7. piezīmi).

Ja arī šis 10 dienu termiņš tiek pārsniegts, maksājuma rīkojums iegūst *res judicata* spēku, kas nozīmē, ka ne tikai maksājuma rīkojums, bet arī prasība ir pilnā spēkā, pamatojoties uz maksājuma rīkojumā norādīto vēsturisko un tiesisko pamatu.

Tāda maksājuma rīkojuma *res judicata* spēku, pret kuru nav iesniegts iebildums noteiktajā termiņā, var atcelt tikai, izmantojot ārkārtas tiesiskās aizsardzības līdzekli, proti, atjaunojot lietu. To var izdarīt uz ļoti ierobežotiem, galvenokārt oficiāliem pamatiem (Civilprocesa kodeksa 633. panta 2. punkts un 544. pants) un Civilprocesa kodeksa 544. panta 3. un 4. punktā noteiktajā termiņā, tiesā, kas izdevusi maksājuma rīkojumu.

1.8.1 Kas jādara, lai panāktu izpildāmu tiesas lēmumu?

Maksājuma rīkojums ir dokuments, kas ir izpildāms, sākot no tā izdošanas dienas (Civilprocesa kodeksa 631. pants). Tas nozīmē, ka nav jāveic citas darbības, lai maksājuma rīkojums kļūtu izpildāms, un tāpēc, ja netiek uzdots apturēt maksājuma rīkojumu, tiek sākta izpildes tiesvedība, kas, rezumējot, notiek šādi:

sākotnējam maksājuma rīkojumam pievieno izpildu dokumentu, proti, maksājuma rīkojuma teksta sākumā ieraksta frāzi “Grieķu tautas vārdā” un beigās ieraksta frāzi “Katram tiesu izpildītājam tiek uzdots izpildīt šo nolēmumu utt.”, izdod tā oficiālu kopiju (izpildrakstu), un vēlāk parādniekam izsniedz rīkojumu (aicinājumu) samaksāt maksājuma rīkojuma summu.

Tomēr, ja maksājuma rīkojums netiek izsniegts divu (2) mēnešu laikā no tā izdošanas, tas pārstāj būt spēkā (Civilprocesa kodeksa 630.A pants).

1.8.2 Vai šis lēmums ir galīgs, vai arī atbildētājam ir dota iespēja lēmumu pārsūdzēt?

Spriedums par iebildumu nav galīgs; pret to var īstenot visas pārsūdzības tiesības.

Lapa atjaunināta: 27/07/2018

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.